

*Af Kristian Pihl Lorentzen, Hermelinvej 4, Ans
MF for Venstre*

Retfærdig fordeling af arkæologiske udgifter

Fortidsminder i den danske muld er en hilsen fra vore forfædre – en vigtig dokumentation af deres liv og levevis. Og en umistelig del af Danmarks kulturarv. Derfor skal vi selvsagt værne om fortidsminderne, når der skal bygges eller udvindes råstoffer. Men den nuværende ordning for arkæologiske udgravninger indebærer, at udgifterne til ofte meget dyre arkæologiske udgravninger rammer i flæng. Et dugfrisk eksempel er Thise Mejeri, der fik en ekstra regning på 1,6 mio. kr. i forbindelse med byggeri. Mange andre eksempler på voldsom fordyrelse af byggerier kunne nævnes. Det er et problem.

Loven om arkæologiske udgravninger og den nuværende byrdefordeling udgør en hindring for byggeri og udvikling. Museerne kan udskrive enorme regninger til bygherrerne, hvis der efter screening skal udgraves arkæologiske fund på byggefeltet. Loven rammer mange bygherrer - fra landmanden, der vil bygge et nyt maskinhus, til boligbyggeri på større udstykninger samt indvinding af råstoffer (grusgrave m.v.). Hvis der ved screening af jorden findes en flintøkse, så kan det medføre omfattende og dyre arkæologiske udgravninger, der tilfældigvis rammer den pågældende sagesløse bygherre. Samt forsinker og fordyrer byggeriet.

Derfor foreslår Venstre nu, at staten (Kulturarvsstyrelsen) i samarbejde med forsikringsbranchen udvikler en model for en frivillig forsikringsordning til bygherrerne med et statsligt årligt tilskud på 10 mio. kr. fra 2022. De kan på den måde få dækket udgifterne forbundet med arkæologiske udgravninger, og fjerner den betydelige økonomiske risiko for bygherren ved at måtte forsinke byggeriet pga. arkæologiske fund. Fortidsminderne er vores fælles arv. Og af gode grunde kan vi ikke på forhånd vide, hvor de ligger i jorden. Derfor er det rimeligt, at vi løfter i flok, så tilfældige bygherrer ikke rammes knusende hårdt. Det vil Venstres forslag sikre. Jeg håber og tror, at andre partier vil medvirke til en tiltrængt mere retfærdig fordeling af de arkæologiske udgifter. Lad os komme i gang!